

การพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการ บริหารจัดการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

The Development of Information and Communication Technologies (ICT) Model on Management Education in School Under Chanthaburi Primary Educational Service Area, Office 2

จุฑามาศ กาญจนธรรม¹, เด่น ชะเนติยัง²
Chutamas Kanjanatham¹, Den Chanetiyoung²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
เพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
เขต 2 จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 21 คน พบว่าทุกคนเห็นด้วย
กับองค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหาร
จัดการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 คือ
1) การสร้างกำลังคนให้มีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) การ
สนับสนุนการเรียนการสอนด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3) การพัฒนา
โครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ 4) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสารในการบริหารจัดการ โดยพิจารณาจากค่ามัธยฐานของแต่ละข้อสูงตั้งแต่ 3.50
ขึ้นไป และค่าพิสัยควอไทล์ตั้งแต่ 1.50 ลงมา การจัดสนทนากลุ่มเพื่อประเมินรูปแบบเทคโนโลยี

- 1 นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
- 2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
- 3 Ph.D. Candidate in Educational Administration, Western University
- 4 Assistant Professor Dr. , Western University

สารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา กับผู้เชี่ยวชาญ 8 คน ผลปรากฏว่า ทุกคนมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าเหมาะสมและเป็นไปได้ การประเมินความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 100 คน พบว่า รูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการบริหารจัดการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีความเห็นด้วยและเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.27$)

The purpose of the research was to develop the model of Information and Communication Technologies (ICT) on educational management in school under the office of Chanthaburi Primary Educational Service Area, Office 2. Based upon these findings, it was concluded that the model of Information and Communication Technologies on educational management in school under the office of Chanthaburi Primary Educational Service Area, Office 2, the 21 expert agreed with the four factors and 20 indicators. There were 1) developing potential manpower on information and communication technology; 2) using information and communication technology to support learning; 3) developing the information and communication technology infrastructure and 4) using information and communication technology for management. Focus Group Discussion, the eight experts also agreed with the Information and Communication Technologies (ICT) for educational management in school model. The opinions of 100 teachers and educational personnel relating to information and communication technology on information and communication technology for educational management in school under the office of Chanthaburi Primary Educational Service Area, Office 2 found generally high levels of agreement ($\bar{x}=4.27$).

Key word : Model of Information and Communication Technologies (ICT).

บทนำ

โลกปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นอย่างมาก และได้ก่อให้เกิดการ

เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรมและการศึกษา ซึ่งช่วยให้คนในยุคปัจจุบันสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร มีโอกาส

รับรู้ข่าวสาร มีระบบการส่งข่าวสารที่รวดเร็ว เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโลกสามารถสื่อสารถึงกันได้อย่างทันที สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดสังคมแบบเปิด ที่ทุกชาติสามารถเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้อย่างรวดเร็ว และได้เข้ามามีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวันและความเป็นอยู่ของบุคคลในสังคมทั้งในทางบวกและทางลบ โดยเฉพาะเด็กซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคตก็ยังคงต้องเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เด็กมีความว่องไวต่อการรับรู้สิ่งใหม่ๆ ได้มีโอกาสเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารจากเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ เป็นอย่างมาก สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545 -2559 มีการสนับสนุนการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยไปใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนและจัดให้มีสื่ออุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการพัฒนาการศึกษา เช่น คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์เชื่อมต่อระบบและซอฟต์แวร์ รวมทั้งสนับสนุนการให้ความรู้และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาแก่สถาบันทางสังคม ชุมชนและประชาชน ดังนั้นเทคโนโลยีจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา การสร้างกระบวนการเรียนรู้สำหรับการพัฒนาคนและสังคม การที่จะพัฒนาประเทศชาติให้ไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองได้นั้น จะต้อง

พัฒนาที่ตัวคนในประเทศก่อน และการที่จะพัฒนาตัวคนได้นั้น จะต้องยกระดับการศึกษาของคนให้สูงขึ้น การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคนที่จะทำการพัฒนาประเทศ การจัดการกระบวนการสอนที่เป็นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มิใช่การสอนที่เป็นการถ่ายทอดความรู้จากครูแต่เพียงอย่างเดียว จึงจำเป็นที่จะต้องแสวงหาความรู้ตลอดเวลา โดยใช้เทคโนโลยีและสื่อสารสนเทศต่างๆ ให้เกิดประโยชน์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือ ICT (Information and Communication Technology) เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้มนุษย์มีข้อมูลที่ใช้ในการคิด การตัดสินใจ ทั้งในเรื่องการดำเนินชีวิต การศึกษาเล่าเรียน การทำงาน และยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการค้นหารวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผน การจัดการ การติดตาม ประเมินผล และการรายงานการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งความสำเร็จขององค์กรจะอยู่ที่ความสามารถในการเข้าถึง การประยุกต์ใช้ประโยชน์และการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างรวดเร็วอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่กระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เพื่อใช้ในการ

พัฒนาทรัพยากรบุคคล จึงได้ประกาศใช้นโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ฉบับแรก (IT 2000) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 63-69 สรุปว่า รัฐจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาทุกรูปแบบ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสื่อ การพัฒนาบุคลากร การให้สิทธิผู้เรียนใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และให้คุ่มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย นอกจากนี้รัฐได้กำหนดนโยบาย e-Education โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา จะช่วยลดข้อจำกัดต่างๆ ของการจัดการศึกษา อาทิเช่น ข้อจำกัดด้านระยะทางที่จะช่วยให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ทุกที่ทุกเวลา ข้อจำกัดด้านค่าใช้จ่าย หากมีการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดีจะเป็นการประหยัดเวลาในการสร้างการใช้งานและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 17) เทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ค่าใช้จ่ายใน

การสร้างเนื้อหาดิจิทัลลดลงทำให้ปริมาณของเนื้อหาดิจิทัลเพิ่มขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการลดข้อจำกัดของการศึกษา สถาบันการศึกษามัยใหม่จึงได้พยายามจะพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดและการเรียนรู้อะหว่างผู้สอนกับผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ยกระดับการศึกษาให้แก่ผู้เรียน เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่สูงขึ้น (ยีน ภูววรรณ. 2551; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2547) รูปแบบในการเรียนการสอนแตกต่างกันไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีเทคโนโลยีเป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดความเปลี่ยนแปลง และเป็นที่ยอมรับว่าการนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพเป็นวิธีการแก้ปัญหาอย่างหนึ่ง จากความสำคัญของสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จึงเห็นได้ว่าเป็นรากฐานของการเรียนรู้ที่ดีทำให้การเรียนการสอนมีความหมายและมีความจำเป็นอย่างยิ่งแก่ผู้เรียนในการพัฒนาการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการศึกษาแบบใหม่ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้วิธีการสอน การเรียนรู้ที่หลากหลาย ประกอบกับครูควรมีทักษะในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการ

พัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพโดย ใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรโดยมี เนื้อหาแตกต่างกันตามระดับชั้น เพื่อ พัฒนาผู้เรียนให้ทันกับยุคแห่งการเรียนรู้ และควรมีการจัดอบรมครูให้มีความรู้ ความเข้าใจและทักษะด้านการพัฒนา สื่อข้อมูลสารสนเทศ (ICT) ในการ ออกแบบและจัดการเรียนรู้ให้กับ ผู้เรียน จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่สำคัญในการ จัดการเรียนการสอน คือ สื่อการสอน โดยเฉพาะสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารจะต้องได้รับการพัฒนาให้ ทันสมัย โดยคำนึงถึงการพัฒนา ประสิทธิภาพการเรียนการสอนกระตุ้นให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2554)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เป็นหน่วยงาน ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตาม ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการ แบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พ.ศ. 2553 มีความรับผิดชอบจัดการศึกษาระดับ ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น (เฉพาะโรงเรียนขยายโอกาส) จำนวน 6

อำเภอ ได้แก่ อำเภอนายายอาม อำเภอ ชลบุรี อำเภอแหลมสิงห์ อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอสอยดาว และอำเภอเขาคิชฌกูฏ รวม 108 โรงเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 21,599 คน ครู 1,250 คน มีการบริหาร การจัดการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการ ใช้และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารเพื่อใช้ในการสอนอย่างกว้างขวาง โดยมุ่งเน้นการสร้างความร่วมมือและ ส่งเสริมการใช้สื่อการเรียนการสอนให้มี คุณภาพเหมาะสมกับความต้องการของ ผู้เรียนและความต้องการของท้องถิ่น ดัง คำกล่าวที่ว่า "เทคโนโลยีก้าวไกลโยงใย ทั่วโลก" ส่งผลให้โลกทัศน์ของเด็กไทย เปิดกว้างขึ้น แต่จากการเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2553 และปีการศึกษา 2554 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ย เพิ่มขึ้นเกือบทุกกลุ่มสาระ ยกเว้นสาระการ เรียนรู้การทำงานอาชีพและเทคโนโลยีมี ผลสัมฤทธิ์ที่ลดลง (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 2. 2556 : 7)

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังได้ กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ทั้งนี้เพื่อให้เกิดรูปแบบการบูรณาการสารสนเทศเพื่อการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางเรียนที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 กระบวนการเดลฟาย (Delphi Technic)

ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา เพื่อกำหนดเป็นกรอบการวิจัย โดยผู้วิจัยได้พิจารณาเลือกองค์ประกอบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจากแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ. 2554 – 2556 ซึ่งผู้วิจัยจะได้ทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญต่อไป

การสัมภาษณ์รอบที่ 1 ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ชนิดโครงสร้าง โดยมีเนื้อหาครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน (จำนวนที่มีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด) ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดได้มาจากการคัดเลือกแบบเจาะจง การสัมภาษณ์รอบแรก จะได้อันดับขององค์ประกอบ โดยถือว่าองค์ประกอบข้อใดที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วย 10 เปอร์เซนต์ขึ้นไป ถือว่าใช้ได้ และต่ำกว่า 10 เปอร์เซนต์ให้ตัดทิ้ง สถิติที่ใช้ในรอบนี้จึงเป็นค่าร้อยละ

การสัมภาษณ์รอบที่ 2 ผู้วิจัยนำผลสัมฤทธิ์ในรอบแรก มาพัฒนาเป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale Questionnaire) จำนวน 24 ข้อ สัมภาษณ์อีกครั้ง เมื่อได้คำตอบมาแล้วก็จะใช้สถิติหาค่ามัธยฐาน (Mdn) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) ซึ่งจะทำให้ทราบได้ว่าความคิดเห็นกลางมีค่าเท่าไร

การสัมภาษณ์รอบที่ 3 ผู้วิจัยนำค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์แสดงลงในแบบสอบถามรอบที่ 2 แล้วสัมภาษณ์เป็นรอบที่ 3 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญย่อมทราบดีว่าความคิดเห็นของตนเองอยู่ตำแหน่งไหน และมติส่วนรวมอยู่ตำแหน่งไหน จะเปลี่ยนใจหรือยืนยันความคิดเห็น เมื่อได้คำตอบ

กลับมาแล้วจึงนำมาสรุปเป็นรูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ต่อไป

ตอนที่ 2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ผู้วิจัยทำการแสวงหาข้อเสนอแนะเพิ่มเติมรูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ได้เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการเป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) จำนวน 8 คน มาสนทนาเพื่อเสริมรูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ให้มีความเหมาะสมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ตอนที่ 3 การประเมินความคิดเห็น

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 100 คน ประเมินความเหมาะสม โดยนำแบบสอบถามมา

วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยกำหนดค่าเฉลี่ยไว้ที่ 5 ระดับ ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ผลการวิจัย

1. รูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 21 คน โดยพิจารณาจากค่ามัธยฐานของแต่ละข้อสูงตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าพิสัยควอไทล์ตั้งแต่ 1.50 ลงมา ปรากฏว่าทุกคนมีความเห็นด้วยกับรูปแบบ คือ การสร้างกำลังคนให้มีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การสนับสนุนการเรียนการสอนด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการ

2. การจัดการสนทนากลุ่ม เพื่อประเมินรูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษากับผู้เชี่ยวชาญ 8 คน ปรากฏว่า ทุกคนมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าเหมาะสม

3. การประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า โดยรวมมีความเห็นว่าเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{x}$ =4.27)

อภิปรายผล

การพัฒนาในรูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ประกอบด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ต้องมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีความพร้อมรองรับการขยายตัวทางการศึกษา พัฒนาระบบเครือข่ายให้เป็นเอกภาพ มีการบูรณาการ จัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมเพียงพอ จัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมเพียงพอ และสนับสนุนการวิจัยเทคโนโลยีเพื่อผู้พิการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ภูมิใจ สงวนแก้ว (อ้างในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 18) ศึกษาเรื่องการพัฒนาในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อจัดการศึกษาในโรงเรียนโสตศึกษา พบว่า ระหว่างการนำระบบ ICT มาใช้ทั้งระบบบริหารการจัดการ และระบบวิชาการมีผลทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของคอมพิวเตอร์ นักเรียนใช้ ICT อย่างมี

คุณภาพตามระดับความรู้ นักเรียนประยุกต์ใช้ ICT กับสิ่งใกล้ตัว และชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเอง ครอบครัว และสังคม เป็นกิจกรรมพัฒนานวัตกรรมทางความคิด เน้นสร้างพฤติกรรมการใช้ ICT สู่การเรียนรู้ทุกวิชาการนำระบบ ICT มาใช้ในการบริหารจัดการและระบบวิชาการมีผลทำให้นักเรียนมีความสำคัญของคอมพิวเตอร์สามารถใช้ ICT ได้อย่างมีคุณภาพตามระดับความรู้ รู้จักประยุกต์ใช้ ICT กับสิ่งใกล้ตัวทำให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนเอง ครอบครัวและสังคม การจัดการเรียนการสอนของครูสามารถใช้กระบวนการและสื่อที่หลากหลาย เป็นการพัฒนาบุคลากรสามารถอย่างต่อเนื่อง

การสร้างกำลังคนให้มีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีการเพิ่มปริมาณและคุณภาพผู้สอนสาขาวิชาทั่วไปให้แก่งานใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพิ่มปริมาณและคุณภาพผู้สอนสาขาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพิ่มปริมาณและคุณภาพบุคลากรทางการศึกษาให้แก่งานใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และมีการปรับสภาพแวดล้อมเพื่อเอื้อต่อการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของผู้สอน พระราชบัญญัติการศึกษา

แห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 9 ว่าด้วยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 67 กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542) แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2543 - 2543 (กระทรวง ศึกษาธิการ. 2543) มุ่งเน้นเพื่อให้บุคลากรทางการศึกษา ครู อาจารย์ มีความรู้ มีทักษะและสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ให้มีประสิทธิภาพ คุณภาพ มีประสิทธิผล มีความรวดเร็ว ถูกต้อง ทันสมัยยกระดับความรู้ความสามารถให้มีความก้าวหน้า ความทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศ และสามารถถ่ายทอดความรู้ไปยังนักเรียน นิสิต นักศึกษาให้เป็นคนรุ่นใหม่ ขณะที่ผู้บริหาร ครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ ทักษะด้านนี้มีน้อยการสร้างทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Literacy) รวมถึงการใช้คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์พื้นฐานและอินเทอร์เน็ตให้กับครูทั่วประเทศจึงต้องดำเนินการ (พิเศษฐ ดุรงค์เวโรจน์ และคณะ. 2543) โดยกำหนดเป็นการฝึกอบรม 3 ระดับคือ 1) ระดับพื้นฐานให้ครูทุกคน 2) ระดับประยุกต์ใช้

โดยจัดประเภทการประยุกต์ใช้ที่เหมาะสม 3) ระดับก้าวหน้าให้ครูคอมพิวเตอร์และครูท่านอื่นๆ ที่มีศักยภาพและความสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับ กิตินารถ เฟื่องฟูง (อ้างในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 28) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านการใช้สื่อ ICT ในโรงเรียนจิตรลดา พบว่ามีการอบรมครู โดยการปฏิบัติ มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนทำให้ครูไม่กลัวคอมพิวเตอร์ สามารถเปิดโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้ ครูมีการพัฒนาตนเองตลอดเวลา มีการถ่ายทอดความรู้ให้แก่กัน มีผลให้ครูรู้จักนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอน ครูผลิตสื่อการสอนจากคอมพิวเตอร์ และครูสามารถแนะนำให้นักเรียนค้นคว้าความรู้จากอินเทอร์เน็ตได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสงัด สายแสงจันทร์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบุคลากรในการใช้ระบบสารสนเทศ งาน การศึกษา พื้นฐาน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ลำดวน จังหวัดสุรินทร์โดยมุ่งพัฒนาการดำเนินงานเพื่อพัฒนาบุคลากรในการใช้ระบบสารสนเทศ งาน การศึกษา พื้นฐาน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ดำเนินการพัฒนาโดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งประกอบด้วย 4

ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติตามแผน (Action) การสังเกต (Observation) การสะท้อนผล (Reflection) พบว่าบุคลากรได้รับความรู้ความเข้าใจจากการศึกษาดูงาน และการประชุมปฏิบัติการกระบวนการทั้ง 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย การรวบรวมข้อมูล (Collecting Data) การตรวจสอบข้อมูล (Checking Data) การจัดหน่วยหรือคลังข้อมูล (Organizing or Storage) การประมวลผลข้อมูล (Processing Data) การวิเคราะห์ข้อมูล (Analyzing Data) และการนำข้อมูลไปใช้ (Using Data) พบว่าสามารถพัฒนากรอบงานตามแนวคิดที่วางไว้ ตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจ สามารถปฏิบัติงานระบบสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการ มีการสนับสนุนให้ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สนับสนุนการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สนับสนุนการสร้าง Education Community มีการพัฒนาฐานข้อมูลอย่างบูรณาการ และมีการสนับสนุนการบริหารจัดการเรื่องลิขสิทธิ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของชินกรณส์ แก้วรักษา (2554 : 26) ที่ศึกษาเรื่อง การ

ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาพสินธุ์ เขต 2 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มตัวอย่าง มีสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาพสินธุ์ เขต 2 อยู่ในระดับมาก และโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ไม่แตกต่างกัน ($P>.05$) ซึ่งสอดคล้องกับ อติศร โชคบัณฑิต (2548) ศึกษาเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า สภาพการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของพิทยา รักพรหม (2555: 85-86) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า การประชุมอย่างเป็นทางการ การศึกษาดูงานสถานศึกษาต้นแบบมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลากรในทุกๆระดับ

การสนับสนุนการเรียนการสอนด้วยการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการ

และสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียน การสอนทุกระดับทุกประเภท เพื่อนำ ICT มาประยุกต์เป็นองค์ประกอบสำคัญในการ เรียนการสอน มีการส่งเสริมการศึกษาทุกระดับทุกประเภทให้นำ ICT มาใช้เป็น เครื่องมือในการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น ให้มีการเพิ่มปริมาณและคุณภาพผู้เรียน ให้มีทักษะ ICT สูงขึ้น มีการยกระดับการ พัฒนาสื่อการเรียนการสอนและสาระ ความรู้ (Content) ในเชิงปริมาณและ คุณภาพ ส่งเสริมสนับสนุนเพื่อพัฒนาการ เรียนรู้ ICT ให้แก่ผู้เรียนซึ่งเป็นผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ และส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาทางด้านศาสนาด้วย การใช้ ICT เป็นเครื่องมือในการเรียน การสอน รวมทั้งเผยแพร่สาระความรู้ต่าง ๆ ตามหลักธรรมคำสอนของแต่ละศาสนาที่มี การจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ สมศักดิ์ คงเทศ (2554 : 26) ที่ศึกษาเรื่องการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของครู ในสถานศึกษา ตำบลบางนายสี อำเภอ ตะกั่วป่า จังหวัดพังงา จากการวิจัยพบว่ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของครูในสถานศึกษา ตำบลบาง นายสี อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา พบว่า ผู้ที่มีเพศ ประสบการณ์ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ แตกต่างกันมีผลกระทบต่อ ระดับความคิดเห็นในด้านการใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เมื่อ พิจารณารายข้อพบว่า มีการระดม ทรัพยากรในชุมชนเพื่อนำมาจัดหาสื่อ สารสนเทศ (ICT) ให้แก่สถานศึกษา การ ดำเนินการพัฒนาห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ของสถานศึกษาให้มีความ ทันสมัย ครูเข้ารับการอบรมการใช้สื่อ สารสนเทศ (ICT) อย่างสม่ำเสมอ ครูใช้ สื่อสารสนเทศ (ICT) ที่หลากหลาย มี ระบบการเรียนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ผู้บริหารจัดการระบบประมาณเพื่อพัฒนา ทางด้านสื่อสารสนเทศ (ICT) ผู้บริหาร สนับสนุนให้ครูใช้สื่อสารสนเทศ (ICT) การ จัดหาวิทยากรที่มีความรู้ มาอบรมให้ ความรู้แก่ครู ผู้บริหารดำเนินการพัฒนา ระบบสื่อสารสนเทศ (ICT) อย่างต่อเนื่อง มีระบบการนิเทศติดตามการใช้สื่อ สารสนเทศ (ICT) มีการให้บริการความรู้ แก่ชุมชน และลำดับสุดท้ายเรื่อง สถานศึกษามีบุคลากรรับผิดชอบงาน เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ในการจัดการเรียนการสอนของครู เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ครูมีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ครูมี ความรู้ความสามารถในการใช้สื่อ

สารสนเทศ (ICT) ครูสอนให้นักเรียน
ประยุกต์ใช้สื่อสารสนเทศ (ICT) ครูใช้
สื่อสารสนเทศ (ICT) เพื่อปรับปรุง
คุณภาพการเรียนรู้ ครูใช้สื่อสารสนเทศ
(ICT) มาพัฒนาเป็นนวัตกรรม ครูเปิด
โอกาสให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วย
ตนเองจากสื่อสารสนเทศ (ICT) ครูมีการ
ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องสื่อสาร
สนเทศ (ICT) และครูให้นักเรียนใช้สื่อสาร
สนเทศ (ICT) อย่างมีคุณภาพตามระดับ
ความรู้

ความคิดเห็นต่อการพัฒนา
รูปแบบการเทคโนโลยีสารสนเทศและการ
สื่อสารเพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา
ด้านองค์ประกอบหลักโดยภาพรวมมี
ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา
รายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุก
ด้าน คือ ด้านการสร้างกำลังคนให้มี
ศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสาร และ ด้านการสนับสนุนการ
เรียนการสอนด้วยการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการพัฒนา
โครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสาร และด้านการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสารในการบริหาร
จัดการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของทิพย์
วรรณ อู่ทรัพย์ (2544 : บทคัดย่อ) ที่ได้
ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่องการพัฒนาระบบ
สารสนเทศเพื่อการบริหารของวิทยาลัย

สารพัดช่างภาพสิทธิ์ผลการศึกษาค้นคว้า
พบว่า ผู้บริหารครูและอาจารย์มีความพึง
พอใจต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร
โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึง
พอใจเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อคิดเห็นที่ได้จากการวิจัย
ครั้งนี้

1.1 ควรมีการสร้างกำลังคน
การปรับสภาพแวดล้อมในการพัฒนา ICT
ให้มีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหาร
จัดการในสถานศึกษา

1.2 ควรมีการสนับสนุนการ
เรียนการสอน การปรับปรุงรูปแบบและวิธี
สอนทุกระดับให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการใน
สถานศึกษา

1.3 ควรสนับสนุนให้ผู้บริหาร
โรงเรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ
สื่อสารในการบริหารจัดการเป็นเครื่องมือ

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้
ประโยชน์

2.1 ผู้บริหารโรงเรียน ควรนำ
รูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการ

สื่อสารเพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษาจันทบุรี เขต 2 ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น
ไปใช้ดำเนินการบริหารจัดการในสถานศึกษา
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสารภายในโรงเรียน
มากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการเพิ่มจำนวน
บุคลากรที่รับผิดชอบในด้านเทคโนโลยี
สารสนเทศให้เพียงพอต่อการปฏิบัติ งาน

เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษามาก
ที่สุด

2.3 ควรวิจัยเพื่อติดตามผล
การใช้รูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและ
การสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ใน
สถานการณ์จริง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวดที่ 9
เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2556,
จาก <http://www.law.kmutnb.ac.th>.
- ชินกรณ์ แก้วรักษา. (2555). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร
การศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.
- ทิพย์วรรณ อุทร์พัย. (2544). การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของวิทยาลัย
สารพัดช่างกาฬสินธุ์. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.,
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พิเชฐ ดุรงคเวโรจน์และคณะ. (2543). นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยี
สารสนเทศเพื่อการศึกษาของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ.

- พิทยา รักรพรม. (2555). การพัฒนาระบบการบริหารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ปีที่ 6 (ฉบับที่ 3), 85-99.
- ยี่น ภู่วรรณ. (2551). การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีมัลติมีเดียเพื่อการศึกษาและประเด็นการวิจัย. เอกสารประกอบการบรรยายที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมศักดิ์ คงเทศ. (2554). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของครูในสถานศึกษา ตำบลบางนายสี อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สงัด สายแสงจันทร์. (2547). การดำเนินงานเพื่อพัฒนาบุคลากรในการใช้ระบบสารสนเทศทางการศึกษาพื้นฐาน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต2. (2556). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2556. จังหวัดจันทบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). หลากหลายวิธีใช้ ICT เพื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิก จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2547). งานสัมมนาทางวิชาการเรื่องการใช้ไอซีทีเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้. สืบค้นเมื่อ 5 มิถุนายน 2556, จาก http://www.onec.go.th/news46/pr/n_pr/n_470112.htm.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). รูปแบบการพัฒนาศักยภาพครูและผู้เรียนในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเรียนรู้ตลอดชีวิต. กรุงเทพฯ : บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- อดิสร โขดบัณฑิต. (2548). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต5. วิทยานิพนธ์. ศศ.ม. ขอนแก่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.